

Ι.Μ. Βεροίας: Εγκύκλιος για το ζήτημα της καύσης των νεκρών με αφορμή τη δημιουργία αποτεφρωτηρίου στην Αλεξάνδρεια

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας](#)

Ο Σεβασμιώτατος [Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων](#) με Εγκύκλιο σημείωμά του ενημερώνει το χριστεπώνυμο πλήρωμα για τις θέσεις της Εκκλησίας για το ζήτημα της καύσης των νεκρών με αφορμή τη δημιουργία αποτεφρωτηρίου νεκρών σε απόσταση τριών μόλις χιλιομέτρων από το κέντρο της πόλεως της Αλεξάνδρειας.

“Είναι γεγονός ότι την καύση επιλέγουν συνήθως άνθρωποι με μηδενιστική στάση ζωής, που δεν είχαν και δεν ήθελαν ποτέ να έχουν σχέση με τον Χριστό, τα ιερά μυστήρια της Εκκλησίας, τον λόγο του Ευαγγελίου και την μυστηριακή και πνευματική ζωή, άνθρωποι που σε όλη τους την ζωή δηλώνουν **άθεοι, άθρησκοι, πολέμιοι η απλώς αρνητές του χριστιανισμού**. Η Εκκλησία του Χριστού σέβεται την ελευθερία των πάντων, έχει όμως το αναφαίρετο δικαίωμα και μάλλον την υποχρέωση να ενημερώνει τα μέλη της, που είναι μέλη του Σώματος του Χριστού, **σχετικά με τις πνευματικές συνέπειες της κάθε μίας επιλογής**. Εδώ δεν χωρά καμία αμφιβολία ότι η Εκκλησία, όταν αρνείται την εκκλησιαστική

κηδεία, τα τρισάγια, τα μνημόσυνα και την μνημόνευση των αποτεφρωθέντων, ουσιαστικά αυτό που κάνει είναι να συμφωνεί με την επιλογή εκείνων που δεν θέλουν ούτε την προσευχή της, ούτε την σωτηρία που απορρέει από την ίδια της την υπόσταση. Λέγει ο Χριστός μας «όποιος αρνηθή Εμένα και απορρίψη τους λόγους του Ευαγγελίου μου, θα τον αρνηθώ και εγώ έμπροσθεν του Πατρός Μου». Αυτό δεν θα πρέπει να εκληφθεί ως βεβαίωση αντεκδίκησης από πλευράς του Κυρίου μας, αλλά ως **τεκμήριο αληθείας ότι κανέναν δεν θα σώσει με το ζόρι**. Γι' αυτό και η Ορθόδοξη Εκκλησία, ως το Ένα και Αυθεντικό Σώμα του Χριστού παρατεινόμενο εις τους αιώνες, θέλοντας να είναι συνεπής στον λόγο του Κυρίου, αρνείται να κηδεύσει, αρνείται δηλαδή να ψάλλει την νεκρώσιμη ακολουθία σε όποιον επιλέξει την αποτέφρωση, ούτε ακόμη να τελέσει ένα απλό τρισάγιο για την ανάπαυσή του. Κανέναν δεν κρατά στους σωτήριους κόλπους της με την βία. **Η Εκκλησία είναι χώρος ελευθερίας, αλλά και συνέπειας προς την αλήθεια του Ευαγγελίου**", αναφέρει μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ἡ Ἱερά μας Μητρόπολη, πληροφορηθείσα τὴν δημιουργία ἀποτεφρωτηρίου νεκρῶν στὰ ὅρια τῆς πνευματικῆς της δικαιοδοσίας, συγκεκριμένα σὲ ἀπόσταση τριῶν μόλις χιλιομέτρων ἀπὸ τὸ κέντρο τῆς πόλεως τῆς Αλεξάνδρειας, ἐπιθυμεῖ νὰ ἐνημερώσῃ τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα γιὰ τὶς θέσεις τῆς Ἐκκλησίας σχετικὰ μὲ τὸ ζήτημα τῆς καύσης τῶν νεκρῶν, τὴν ὁποῖαν δυστυχῶς ἐπιλέγουν ὀρισμένοι συνάνθρωποί μας στὸ πλαίσιο τῆς ἐλεύθερης προσωπικῆς ἐπιλογῆς.

Γιὰ τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἡ ἐπιθυμία ἐνὸς ἀνθρώπου νὰ ἀποδοθῇ τὸ σῶμα του πρὸς καύσιν μετὰ τὸν θάνατό του συνιστᾷ τὴν ἔσχατη ἄρνηση πρὸς τὸν Χριστό, πὺν ἦλθε νὰ ἀγιάσῃ τὸ ἐν ἡμῖν συναμφότερον, τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴ μας. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ψυχοσωματικὸ ὄν, τὸ σῶμα του δὲν εἶναι ἓνα ἀπλὸ ὄχημα τῆς ψυχῆς, δὲν εἶναι ἓνα ὑλικὸ ἀντικείμενο κατώτερο ἀπὸ τὴν ψυχὴ, ὅπως πρέσβευαν οἱ ἀρχαῖοι φιλόσοφοι· ὁ ἄνθρωπος εἶναι αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ ἔμψυχο σῶμα του. Καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα τὸ τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία, τὸ προσκυνᾷ ἐν τῷ Σώματι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος καὶ ἐτάφη, τὸ προσκυνᾷ στὸ πρόσωπο τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, πὺν καὶ αὐτὴ ἐτάφη, τὸ προσκυνᾷ ἐν τοῖς ἱεροῖς λειψάνοις τῶν ἁγίων μαρτύρων, πατέρων καὶ ὁσίων, τὸ προσκυνᾷ εἰκονιζόμενο στὶς ἁγίες εἰκόνες, τὸ ἀγιάζει καθημερινὰ διὰ τῶν ἱερῶν μυστηρίων. Ὁ στόχος τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι νὰ σώσῃ τὴν ψυχὴ ἐνὸς ἀνθρώπου, ἀλλὰ νὰ σώσῃ ὁλόκληρο τὸν ψυχοσωματικὸ ἄνθρωπο. Γι' αὐτὸ καὶ ὁμολογεῖ περήφανα ὅτι «προσδοκᾷ ἀνάστασιν νεκρῶν» καὶ «ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος» στὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὅπου ὁ καθένας θὰ βλέπῃ ἐνδοξο καὶ θὰ ἀπολαμβάνῃ θεωμένο τὸ σῶμα του.

Κάθε χριστιανὸς ποὺ ἀφήνεται στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ, κάθε χριστιανὸς ποὺ ἐλπίζει σὲ Αὐτὸν ὡς Σωτῆρα καὶ τὸν ἐμπιστεύεται ὡς Θεό, ὅσο ἀμαρτωλὸς κι ἂν πιστεύῃ πὼς εἶναι, ὁμολογεῖ αὐτὴν τὴν προσδοκία τῆς ἀναστάσεως, σεβόμενος τὸ ἴδιο τοῦ τὸ σῶμα. Μπορεῖ ἴσως καὶ νὰ τὸ λερώνῃ μὲ τὰ πάθη, νὰ τὸ εὐτελίζῃ μὲ ποικίλες ἀμαρτίες, ἀλλὰ ὅταν δὲν παρεμβαίνει ἐγωϊστικὰ μὲ τὴν ἀποτέφρωση στὸ ἔργο τῆς φυσικῆς διάλυσής του μετὰ θάνατον, ὅταν ἀρνεῖται τὴν καύση τοῦ ἔστω καὶ ἀμαρτωλοῦ σώματός του, ὅταν ἀποδέχεται ὅτι, κάποια στιγμή ποὺ θὰ πεθάνῃ, θὰ ταφῇ ὅπως ἐτάφησαν οἱ πρόγονοί του, οὐσιαστικὰ κάνει μία ὁμολογία πίστεως· μία ὁμολογία πίστεως στὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας ποὺ μπορεῖ νὰ μὴν τὴν ἀκολούθησε στὴ ζωὴ του, ἀλλὰ τὴν ἀποδέχεται στὴν ἔσχατη χρονικὰ μορφή της. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀρνεῖται νὰ τὸν κηδεύῃ ἐκκλησιαστικὰ μέσα στὸ Ναό, νὰ τελῇ τρισάγια καὶ μνημόσυνα γιὰ τὴν ἀνάπαυσή του, νὰ μνημονεύῃ τὸ ὄνομά του στὴ Θεία Λειτουργία καὶ νὰ προσεύχεται νὰ εἶναι ἡ μνήμη τοῦ προσώπου του αἰώνια μέσα στὶς ἀκτῖνες τοῦ φωτὸς τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ σῶμα κάθε χριστιανοῦ ἀποτελεῖ κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο «Ναὸ τοῦ ἐν ἡμῖν Ἁγίου Πνεύματος», βαπτισμένο στὸν Μεγάλον Ἁγιασμό, μυρωμένο μὲ τὸ Ἅγιο Μύρο, χρισμένο μὲ τὸ ἔλαιον τοῦ Εὐχελαίου, ἁγιασμένο μὲ τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου μας, μὲ τὸ ὁποῖο καὶ προσμείχθηκε. Πῶς θὰ καταφρονήσουμε λοιπόν, ἀδελφοί μου, πῶς θὰ κάψουμε αὐτὸ τὸ σῶμα, ποὺ κουβάλησε κάποτε μέσα του τὸν Χριστό, ποὺ ἀκτινοβόλησε κάποτε μὲ τὴν χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, χωρὶς ἡ ἀσυνείδηση αὐτὴ ἐπιλογὴ νὰ ἀποτελῇ ὄχι ἀπλῶς μία τελευταία ἀμαρτία, ἀλλὰ κυρίως μία ἀνεπίτρεπτη γιὰ χριστιανὸ βλασφημία; Θὰ πετούσαμε ποτὲ στὰ σκουπίδια ἓνα ἱερὸ Ἀγιοπότηρο, ἓνα ἱερὸ Ἀρτοφόριο; Μήπως δὲν εἴμαστε κι ἐμεῖς κινητὰ Ἀρτοφόρια χάριτος, ὅταν ἡ ἴδια ἡ Θεία Χάρις ἐνήργησε μέσα μας;

Εἶναι γεγονὸς ὅτι τὴν καύση ἐπιλέγουν συνήθως ἄνθρωποι μὲ μηδενιστικὴ στάση ζωῆς, ποὺ δὲν εἶχαν καὶ δὲν ἤθελαν ποτὲ νὰ ἔχουν σχέση μὲ τὸν Χριστό, τὰ ἱερὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, τὸν λόγο τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὴν μυστηριακὴ καὶ πνευματικὴ ζωὴ, ἄνθρωποι ποὺ σὲ ὅλη τους τὴν ζωὴ δηλώνουν ἄθεοι, ἄθρησκοι, πολέμιοι ἢ ἀπλῶς ἀρνητὲς τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ σέβεται τὴν ἐλευθερία τῶν πάντων, ἔχει ὅμως τὸ ἀναφαίρετο δικαίωμα καὶ μᾶλλον τὴν ὑποχρέωση νὰ ἐνημερώνῃ τὰ μέλη της, ποὺ εἶναι μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, σχετικὰ μὲ τὶς πνευματικὲς συνέπειες τῆς κάθε μίας ἐπιλογῆς. Ἐδῶ δὲν χωρᾷ καμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ὅταν ἀρνεῖται τὴν ἐκκλησιαστικὴ κηδεία, τὰ τρισάγια, τὰ μνημόσυνα καὶ τὴν μνημόνευση τῶν ἀποτεφρωθέντων, οὐσιαστικὰ αὐτὸ ποὺ κάνει εἶναι νὰ συμφωνεῖ μὲ τὴν ἐπιλογὴ ἐκείνων ποὺ δὲν θέλουν οὔτε τὴν προσευχὴ της, οὔτε τὴν σωτηρίαν ποὺ ἀπορρέει ἀπὸ τὴν ἴδια της τὴν ὑπόσταση. Λέγει ὁ Χριστὸς μας «ὅποιος ἀρνηθῇ Ἐμένα καὶ ἀπορρίψῃ τοὺς λόγους τοῦ

Εὐαγγελίου μου, θὰ τὸν ἀρνηθῶ καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς Μου». Αὐτὸ δὲν θὰ πρέπη νὰ ἐκληφθῇ ὡς βεβαίωση ἀντεκδίκησης ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ Κυρίου μας, ἀλλὰ ὡς τεκμήριο ἀληθείας ὅτι κανέναν δὲν θὰ σώσῃ μὲ τὸ ζόρι. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ὡς τὸ Ἕνα καὶ Αὐθεντικὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ παρατεινόμενον εἰς τοὺς αἰῶνας, θέλοντας νὰ εἶναι συνεπὴς στὸν λόγο τοῦ Κυρίου, ἀρνεῖται νὰ κηδεύσῃ, ἀρνεῖται δηλαδὴ νὰ ψάλῃ τὴν νεκρώσιμη ἀκολουθία σὲ ὅποιον ἐπιλέξῃ τὴν ἀποτεφρωση, οὔτε ἀκόμη νὰ τελέσῃ ἕνα ἀπλὸ τρισάγιο γιὰ τὴν ἀνάπαυσή του. Κανέναν δὲν κρατᾷ στοὺς σωτήριους κόλπους της μὲ τὴν βία. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι χῶρος ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ συνέπειας πρὸς τὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου.

Ὅποιος ντρέπεται γιὰ τὴν γῆ πού τὸν φιλοξενεῖ, ἀπ' ὅπου προῆλθε, καὶ φοβᾶται τὴν ταφὴν στὰ σπλάχνα της, ὅποιος συμπεριφέρεται μὲ ἀλαζονεία καὶ μὲ τέτοια ἔσχατη κακότητα πρὸς τὸ σῶμα του καὶ βάζει πιὸ πάνω ἀπὸ τὴν «λίαν καλὴν» φύση τὸ ἐγωϊστικὸ του παρεμβατικὸ θέλημα, γιὰ νὰ ἀποδείξῃ τάχα ὅτι εἶναι κυρίαρχος τοῦ σώματός του κατὰ τὸν θάνατο, ὅποιος δὲν ἐλπίζει στὴν ἀνάστασι τοῦ σώματός του, ὅποιος ἀπορρίπτει τὴν Ἐκκλησία, ἃς ἀποτεφρωθῇ. Γιὰ τὴν Ἐκκλησία θὰ εἶναι καὶ πνευματικὰ νεκρός.

Ἐνδεχομένως κάποιοι νὰ μεμφοῦν τὴν Ἐκκλησία, ἴσως στὰ κοινωνικὰ δίκτυα νὰ γραφοῦν τὰ γνωστὰ ἀνόητα σχόλια ὅτι τάχα ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ ἔσοδα. Ἄν ἡ Ἐκκλησία ἐνδιαφερόταν γιὰ τὰ ἔσοδα, νὰ εἴστε σίγουροι ὅτι δὲν θὰ ἤρνεῖτο τὶς κηδεῖς καὶ τὰ μνημόσυνα τῶν ἀποτεφρωθέντων. Τὴν Ἐκκλησία τὴν ἐνδιαφέρει ἕνα πρᾶγμα· ἡ ἐν Χριστῷ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, ἔστω καὶ τοῦ πλέον ἁμαρτωλοῦ.

Διάπυρος πρὸς τὸν Θεὸν εὐχέτης

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας Παντελεήμων

Διαβάστε ἀκόμη: [Το ζήτημα της καύσης των νεκρῶν και τα 1700 χρόνια από την Α' Οικουμενική Σύνοδο στο επίκεντρο της Ιερατικής Σύναξης της Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας](#)